

Innspill til finanskomiteen om statsbudsjettet for 2027**Momsfritaket for nyhetsmedier må bli plattformnøytralt gjennom et reelt hurtigspor**

Norsk mediepolitikk har vært svært vellykket. Momsfritaket står sentralt, og har sikret mediemangfold over hele landet og bred oppslutning om mediene i befolkningen. Momsfritaket ble innført sammen med momsen og er prinsipielt begrunnet: ikke skattlegg «det frie ord», den demokratiske offentlige samtalen.

Redaktørstyrte medier gir befolkningen tilgang til kvalitetssikret informasjon, avdekker kritikkverdige forhold og bidrar til en opplyst offentlig samtale. For å fylle denne rollen må mediene kunne utvikle journalistikk i formatene publikum bruker. Dette gjelder særlig unge, som i stor grad møter nyheter gjennom lyd og video.

Momsfritaket har nå to hovedspor: gjeninnføring av et plattformnøytralt merverdiavgiftsfritak for nyhetstjenester og avklaring av usikkerheten rundt Skatteetatens tellemåte for norske nettaviser.

MBL ber finanskomiteen sikre et reelt hurtigspor for gjeninnføring av et plattformnøytralt merverdiavgiftsfritak for nyhetstjenester. Resultatet av utredningen og et konkret forslag til løsning bør legges frem i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2027.

Parallelt må usikkerheten rundt Skatteetatens tellemåte for norske nettaviser avklares raskt, gjennom å tydeliggjøre tellemetoden og avklare utvalget. Komiteen har, i likhet med alle andre stortingsrepresentanter, mottatt et brev fra fire mediekonsernsjefer som roper et varsko om at det haster med en avklaring av hvordan dagens fritak i merverdiavgiftsloven § 6-1 skal forstås og praktiseres for redaktørstyrte avismedier. De fire konsernsjefene representerer 170 lokalaviser i tillegg til flere av våre største medier.

Om statsbudsjettet for 2027 og Stortingets vedtak

Ved behandlingen av Dokument 8:244 S (2025–2026), jf. Innst. 259 S (2025–2026), ba et enstemmig Storting regjeringen utrede plattformnøytralt merverdiavgiftsfritak for nyhetstjenester. Utredningen skal omfatte provenyvirkning og avgrensning i samsvar med formålet, involvere berørte parter og legges frem for Stortinget.

I budsjettforslaget opplyser regjeringen at Finansdepartementet skal lede momsutredningen. Det varslede medieutvalget og relevante myndigheter skal involveres, blant annet i valg av alternative utforminger. Rapporten skal leveres senest høsten 2027 og inngå som underlag for utvalgets helhetlige vurdering av de mediepolitiske virkemidlene. NOU-en skal leveres innen 1. november 2028.

Om momsfritaket

Momsfritaket skal støtte yrings- og informasjonsfriheten og bidra til et mangfold av nyhetsmedier. Dette formålet gjelder uavhengig av om journalistikken formidles gjennom tekst, stillbilder, lyd eller video.

Da fritaket for elektroniske nyhetstjenester ble avviklet fra 2023, mistet nyhetstjenester basert på lyd og levende bilder fritaket. Endringene begrenset også avisenes muligheter til å bruke lyd og video. Justeringene fra 2024 åpnet for mer slikt innhold i avisene, men gjenopprettet ikke et plattformnøytralt fritak.

Et fremtidsrettet fritak må gjøre det mulig å utvikle nyhetstilbud etter publikums behov og teknologiens muligheter. En redaksjon skal kunne velge den formen som best formidler en sak, mens med dagens ordning er det legger mva-regelverket føringer for redaksjonenes valg av publiseringsform.

Våre innvendinger til regjeringens opplegg

MBL er bekymret for tidsplanen som fremkommer i budsjettet. Mediene trenger et reelt hurtigspor. En rapport høsten 2027 er ikke i seg selv en løsning på momsspørsmålet. Dersom videre behandling skal vente på NOU-en i november 2028 og påfølgende oppfølging, vil usikkerheten vare i flere år, til 2030/2031. I mellomtiden må mediehusene ta beslutninger om investeringer, produktutvikling og hvordan de skal nå nye brukere.

Et enstemmig Storting ba i juni 2026 regjeringen om å utrede et plattformnøytralt momsfritak og legge resultatet frem for Stortinget. MBL har utredet og lagt frem et konkret forslag. Det bør derfor være mulig å få på plass en løsning langt raskere enn regjeringen nå legger opp til. Bransjen trenger et reelt hurtigspor. Bransjen må involveres tidlig, både i vurderingen av avgrensning og i beregningen av proveny.

Forslag til løsning for et plattformnøytralt fritak

For utredningen av et nytt plattformnøytralt fritak ber MBL finanskomiteen følge opp Stortingets vedtak med en tydelig frist og konkrete forventninger til regjeringens arbeid. Vi ber om at komiteen:

- Ber regjeringen legge frem resultatet av momsutredningen og et konkret forslag til plattformnøytralt fritak i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2027 med sikte på raskest mulig ikrafttredelse
- Presisere at utredningen og den politiske behandlingen av momsfritaket skal gjennomføres som et reelt hurtigspor, uten å avvente ferdigstillingen av NOU-en om medienes rammevilkår.
- Ber om at mediebransjen involveres fra starten, og at MBLs fremlagte forslag vurderes konkret med hensyn til juridisk avgrensning, praktisk gjennomføring og proveny.

Presiseringer av det eksisterende momsfritaket for nettaviser

I samband med behandlingen ber vi også komiteen om å rydde opp i praktiseringen av det eksisterende avisfritaket etter merverdiavgiftsloven § 6-1 som Skatteetatens tellemåte har skapt for momsfritaket for norske nettaviser. Dette er en avklaring av gjeldende fritak som må gjennomføres uavhengig av utredningen av et nytt plattformnøytralt fritak.

MBL foreslår to enkle politiske presiseringer som sikrer det eksisterende momsfritaket for nettaviser:

Tydeliggjøre tellemetoden: Vurderingen av om avisen har et overveiende innhold av tekst eller stillbilder etter merverdiavgiftsloven § 6-1 skal bygge på antall publiserte tekstsaker og artikler sammenholdt med antall publiserte video- og lydklipp.

Avklare utvalget: Vurderingen skal omfatte avisens totale antall publiseringer av artikler og klipp, både foran og bak betalingsmur. Avisen skal ikke straffes for å åpne mer innhold for allmennheten.

Presiseringene vil gi en enkel og etterprøvbar metode som tar utgangspunkt i avisens samlede publiseringer. Avgiftsbehandlingen må ikke avhenge av innholdet som presenteres for den enkelte bruker. Dette må avklares raskt og uavhengig av den kommende NOU-en.

Forslag til avklaring av det eksisterende avisfritaket

MBL ber finanskomiteen sikre de to politiske presiseringene av tellemetoden og utvalget. Denne avklaringen må gjennomføres selvstendig og skal ikke gjøres avhengig av fremdriften i utredningen av et plattformnøytralt fritak.

For praktiseringen av dagens avisfritak foreslår MBL følgende anmodningsvedtak:

Stortinget ber regjeringen sørge for at fritaket for merverdiavgift på omsetning av elektroniske aviser etter merverdiavgiftsloven § 6-1 praktiseres i samsvar med lovgivers intensjon og på en forutsigbar måte.

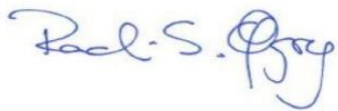
Ved vurderingen av om en elektronisk avis oppfyller vilkårene for fritak, skal åpent tilgjengelig nyhets- og aktualitetsinnhold inngå i beregningsgrunnlaget. Vurderingen skal ta utgangspunkt i den redaktørstyrte digitalavisens samlede redaksjonelle innhold.

Praktiseringen skal bygge på objektive og forutsigbare kriterier. For å sikre enhetlig statlig tellemetodikk på tvers av formater mener Stortinget at Medietilsynets metode (telling av antall publiseringer) skal legges til grunn.

Praktiseringen av momsregelverket skal ikke innebære skjønnsmessige vurderinger av redaksjonelle prioriteringer eller den journalistiske verdien av enkeltinnhold. Regjeringen bes om nødvendig fremme forslag til lov- eller forskriftsendringer for Stortinget innen utgangen av 2027.

Vennlig hilsen

MEDIEBEDRIFTENES LANDSFORENING



Randi S. Øgrey

Adm. dir.